

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere adoptarea, la nivelul Uniunii Europene, a Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, denumit în continuare instrumentul SAFE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) seria L, din 28 mai 2025, act normativ cu aplicabilitate directă în toate statele membre, se impune adoptarea, la nivel național, a dispozițiilor legale care să asigure implementarea măsurilor instituite prin respectivul regulament, pentru stabilirea responsabilităților autorităților publice relevante, astfel încât să permită utilizarea eficientă a asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE,

ținând cont de faptul că angajamentele internaționale asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene (UE), precum și de faptul că actele cu forță juridică obligatorie, precum regulamentele UE, stabilesc în sarcina statelor membre obligația de a adopta anumite norme privind măsurile aplicabile,

luând în considerare că prin adoptarea Regulamentului (UE) 2025/1106 se oferă asistență financiară statelor membre, permițându-le să realizeze investiții publice urgente și majore în sprijinul industriei europene de apărare ca răspuns la actuala situație de criză,

având în vedere necesitatea stringentă de realizare a unor achiziții de produse din domeniile apărării și securității în contextul efectuării unor investiții urgente și majore în industria de apărare, în scopul creării și sporirii rapide a capacităților de producție a acesteia, al îmbunătățirii disponibilității în timp util a produselor din domeniul apărării și al accelerării adaptării sale la schimbări structurale, prin utilizarea asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE,

ținând cont de prevederile art. 19 din Regulamentul (UE) 2025/1106, potrivit cărora se consideră că achizițiile publice care implică cel puțin un stat membru care beneficiază de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE îndeplinesc condiția privind urgență care rezultă în urma unei situații de criză, în sensul articolului 28 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE,

luând în considerare situația excepțională justificată de actualul context geopolitic prin raportare la caracterul temporar al posibilității de utilizare a asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE,

având în vedere faptul că neadoptarea în regim de urgență a unor măsuri în vederea implementării Regulamentului (UE) 2025/1106, la nivel național, ar reduce semnificativ posibilitățile de utilizare eficientă a asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE, precum și de realizare a unor achiziții de produse din domeniile apărării și securității în contextul efectuării unor investiții urgente și majore în industria de apărare, în scopul creării și sporirii rapide a capacităților de producție a acesteia,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. – Prezenta ordonanță de urgență stabilește măsurile naționale în vederea implementării Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare.

Art. 2. – (1) Guvernul României, prin Cancelaria Prim-ministrului, transmite și negociază cu Comisia Europeană, prin intermediul Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană, proiectele propuse pentru accesarea instrumentului de finanțare SAFE, precum și documentația de susținere, cererile de asistență financiară însoțite de planurile de investiții, la termenele prevăzute.

(2) Pentru îndeplinirea responsabilităților prevăzute la alin. (1), Cancelaria Prim-ministrului:

a) negociază cooperarea cu alte state eligibile, definite prin Regulamentul (UE) 2025/1106, pentru a întruni condițiile de finanțare;

b) colaborează cu Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, cu alte autorități publice, după caz, pentru identificarea posibilităților de cooperare la nivel de operator economic cu corespondenții/omologii din alte state eligibile, precum și pentru elaborarea cererilor de asistență financiară și a planurilor de investiții aferente.

Art. 3. – Pentru îndeplinirea responsabilităților prevăzute la art. 2:

a) Ministerul Apărării Naționale, precum și celelalte autorități publice transmit Cancelariei Prim-ministrului, la solicitarea acesteia, cerințele operaționale sau după caz, cerințe similare, aferente fiecărui proiect propus pentru accesarea instrumentului de finanțare SAFE;

b) Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului transmite Cancelariei Prim-ministrului, la solicitarea acesteia, propuneri de măsuri de cooperare aferente fiecărui proiect propus pentru accesarea instrumentului de finanțare SAFE.

Art. 4. – (1) Cancelaria Prim-ministrului stabilește, prin ordin, cerințele de cooperare aferente fiecărui proiect, în acord cu prevederile Regulamentului (UE) 2025/1106, luând în considerare cerințele operaționale sau similare, prevăzute la art. 3.

(2) În aplicarea Regulamentului (UE) 2025/1106, autoritățile contractante au dreptul de a aplica procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, cu obligația introducerii în documentația de atribuire a cerințelor de cooperare prevăzute la alin. (1).

(3) Autoritatea contractantă estimează valoarea contractului de achiziție publică prin luarea în considerare inclusiv a cerințelor de cooperare prevăzute la alin. (1).

(4) În cazul în care procedura de atribuire se inițiază și se derulează de către o autoritate contractantă din alt stat membru, autoritățile contractante transmit acesteia orice informații și cerințe necesare, inclusiv cerințele de cooperare prevăzute la alin. (1).

Art. 5. – (1) În cazul în care, potrivit documentelor de fundamentare, sunt identificați mai mulți potențiali furnizori ai unui produs, Ministerul Apărării Naționale, prin Direcția generală pentru armamente, respectiv celelalte autorități publice, transmit o solicitare de informații, însoțită de cerințele operaționale sau similare aferente achiziției și de cooperare, după caz, prin care se solicită comunicarea a cel puțin următoarele elemente:

a) îndeplinirea cerințelor operaționale sau a celor similare;

b) îndeplinirea cerințelor de cooperare, după caz;

c) termenele de livrare;

d) estimarea prețului achiziției.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), destinatarii solicitării de informații pot fi operatorii economici identificați sau autorități contractante din alte state, după caz.

(3) În cazul în care niciun furnizor nu îndeplinește cerințele operaționale sau cele similare, după caz, Ministerul Apărării Naționale, respectiv celelalte autorități publice, pot dispune reanalizarea cerințelor, în vederea modificării acestora, dacă este cazul.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (1) și alin. (3), Ministerul Apărării Naționale, prin Direcția generală pentru armamente, respectiv celelalte autorități publice transmit Cancelariei Prim-ministrului răspunsurile primite la solicitările de informații, însoțite de un document de analiză din care să rezulte îndeplinirea sau neîndeplinirea cerințelor operaționale și o propunere privind clasamentul descrescător menționat la art. 6 alin. (1).

Art. 6. – (1) Pentru fundamentarea unei decizii, se constituie un grup de lucru, condus de șeful Cancelariei Prim-ministrului, format din reprezentanți ai Cancelariei Prim-ministrului, ai autorității publice beneficiare și ai Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, care analizează răspunsurile primite la solicitările de informații, în baza unui clasament descrescător, realizat prin aplicarea factorilor de evaluare și a ponderilor relative, după cum urmează:

a) termenele de livrare – pondere 40%;

b) prețul achiziției – pondere 60%.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), grupul de lucru întocmește un document de analiză, pe care șeful Cancelariei Prim-ministrului îl supune aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, prin care se propune operatorul economic cu care se va derula procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare sau statul membru ori organizația internațională prin care se va realiza achiziția în comun.

Art. 7. – (1) În aplicarea Regulamentului (UE) 2025/1106, se împuternicesc Ministerul Apărării Naționale, prin Direcția generală pentru armamente, respectiv celelalte autorități publice, să efectueze achiziții în comun cu alte state, potrivit reglementărilor specifice statului membru/organizației internaționale care derulează achiziția în comun.

(2) Ministerul Apărării Naționale, prin Direcția generală pentru armamente, respectiv celelalte autorități publice, sunt împuternicite să semneze, împreună cu autorități contractante din alte state, acorduri-cadru sau contracte de achiziții publice, precum și orice alte convenții necesare îndeplinirii acestora, precum mandate, acorduri/memorandumuri de înțelegere, documente de implementare și altele asemenea.

(3) Pentru efectuarea achizițiilor prevăzute la alin. (1), Ministerul Apărării Naționale, prin Direcția generală pentru armamente, respectiv celelalte autorități publice au dreptul să efectueze și/sau să încaseze plăți, după caz, în cuantumul, în condițiile și la termenele prevăzute în acordul statelor participante.

Art. 8. – Ministerul Apărării Naționale, prin autoritățile contractante, respectiv celelalte autorități publice întreprind demersurile necesare pentru deschiderea contractelor de achiziție publică din domeniile apărării și securității, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2025/1106.

Art. 9. – Se autorizează Ministerul Finanțelor să semneze acordurile de împrumut, acordurile operaționale, cererile de plată a finanțării și/sau a prefinanțării, precum și pentru stampilarea certificatelor de scutire a TVA, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) 2025/1106.

Art. 10. – Prin excepție de la prevederile art. VII alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, și de la art. XXII din Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare, pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2025/1106, se aprobă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din compunerea și subordinea nemijlocită a Direcției generale pentru armamente din Ministerul Apărării Naționale, respectiv din celelalte autorități publice din cadrul Forțelor Sistemului Național de Apărare, în limita a câte 10 posturi, cu încadrarea în limitele bugetare aprobate.

Art. 11. – Prin excepție de la prevederile art. IV alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare, delegațiile Ministerului Apărării Naționale, respectiv ale celorlalte autorități publice, pot depăși 2 persoane în cazul deplasărilor în străinătate efectuate în scopul inițierii și/sau derulării achizițiilor din domeniile apărării și securității, cu aprobarea ministrului sau conducătorului autorității publice.

Art. 12. – (1) Prin excepție de la prevederile art. 51 alin. (2) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, pentru proiectele propuse în cadrul instrumentului de finanțare SAFE, Parlamentul României, prin comisiile reunite de apărare, ordine publică și siguranță națională, se pronunță cu privire la solicitarea de aprobare prealabilă, în termen de 20 zile de la primirea acesteia.

(2) Netransmiterea aprobării prealabile în termenul prevăzut la alin. (1) constituie aprobare tacită, autoritatea contractantă având dreptul de a iniția procedura de atribuire.

Art. 13. – După articolul 66 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 66¹, cu următorul cuprins:

„Art. 66¹. – (1) În scopul participării României la achiziții în comun cu alte state, ordonatorii de credite din cadrul autorităților contractante pot gestiona contribuții externe într-un cont distinct deschis la trezoreria statului.

(2) Procedurile specifice privind încasarea, utilizarea și evidența fondurilor prevăzute la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului.”

Art. 14. – La articolul 4 alineatul (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2023 privind derularea operațiunilor de cooperare tehnologică și industrială în domeniile apărării și securității, înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Române de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1192 din 29 decembrie 2023, teza a doua se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) (...) Sunt exceptate de la procesul de analiză contractele atribuite în baza unor proceduri derulate de către agenții/structuri din cadrul NATO sau al Uniunii Europene, achizițiile efectuate în comun cu alte state, contractele atribuite altui guvern pentru bunurile transferate din proprietatea acestuia, precum și achizițiile efectuate în baza Regulamentului (UE) 2025/1106.”

Art. 15. – Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 867 din 2 noiembrie 2017, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 16¹, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:

„(5) Șeful Direcției generale pentru armamente îndeplinește, în cadrul activităților internaționale, și calitatea de director național pentru armamente, iar în exercitarea acesteia, pentru fundamentarea poziției naționale, colaborează cu:

- a) autoritățile administrației publice cu atribuții în domeniu;
- b) operatorii economici din industria națională de apărare;
- c) organisme și organizațiile internaționale relevante.

(6) Șeful Direcției generale pentru armamente, în exercitarea calității de director național pentru armamente, are competența de a:

a) reprezenta România în cadrul organismelor și reuniunilor internaționale de specialitate, conform mandatului acordat de ministrul apărării naționale;

b) susține proiecte, programe și acorduri de cooperare în domeniul armamentelor și al cercetării-dezvoltării și inovării, potrivit legii;

c) sprijini și promova participarea operatorilor economici din industria națională de apărare în programe, proiecte și lanțuri de furnizare.”

2. La articolul 61, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 61. – (1) Pentru nevoile proprii, Ministerul Apărării Naționale este împuternicit să reprezinte Guvernul României pentru negocierea, semnarea și derularea acordurilor sau contractelor privind achizițiile publice în domeniile apărării și securității, de la guverne străine, organizații internaționale, precum și în cazul achizițiilor efectuate în comun cu alte state.

(2) Achizițiile de produse, servicii și/sau lucrări prevăzute la alin. (1) se efectuează de către structurile Ministerului Apărării Naționale care au competențe de achiziție, în conformitate cu procedurile sau regulile stabilite de guvernele străine, organizațiile internaționale ori de statele care efectuează achizițiile în comun.”

3. La articolul 63, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin excepție de la prevederile art. 63 alin. (2), se abilitează Ministerul Apărării Naționale să pună la dispoziția unităților și instituțiilor din sistemul național de cercetare-dezvoltare, precum și a operatorilor economici din industria națională de apărare înscrși în registrul unic al operatorilor economici, cu titlu gratuit, pe termen limitat, pe bază de contract, documentațiile tehnice și/sau rezultatele obținute din activitatea proprie de cercetare-dezvoltare, aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

(2²) Procedura și criteriile aferente punerii la dispoziție a documentațiilor tehnice și/sau a rezultatelor obținute din activitatea proprie de cercetare-dezvoltare se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.”

PRIM-MINISTRU

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

